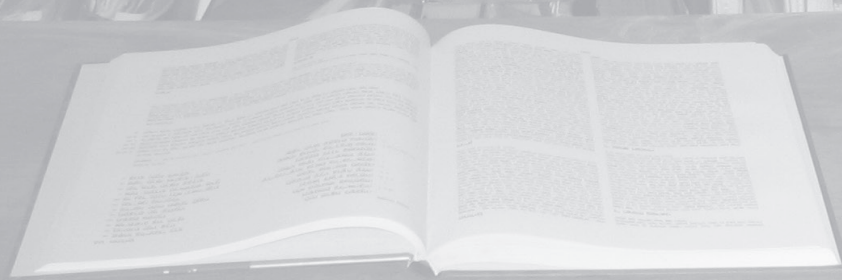

מבחן פנימי בתושבע"פ לכיתה ו

שם התלמיד/ה

הכיתה

135-TOSH-017-6-SOF-pnimi-net

תלמידים יקרים,

לפניכם מבחן בתושבע"פ.

במבחן שלושה חלקים:

חלק א – דינים: עליכם לענות על השאלות בחלק זה.

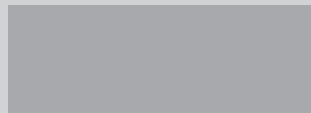
חלק ב – גמרא וחלק ג – משנה: עליכם לענות על השאלות רק בחלק אחד לפי הנחיית המורה.

קראו את ההוראות בעיון וענו על השאלות בתשומת לב.

לרשותכם 90 דקות, אך אם תזדקקו לזמן נוסף בקשו מהמורה.

בהצלחה!

חלק א דינים

1. בהלכות יום הכיפורים מוזכר המושג **וידוי**.

סמנו ✓ ליד **שלושת** חלקי ה**וידוי**.

(1) _____ להתחרט על העבר.

(2) _____ לפרט את החטאים.

(3) _____ לנעול נעלי בד.

(4) _____ לצום יום שלם.

(5) _____ להחליט שלא לחזור על החטאים.

2. במסגרת שלפניכם הלכה מהלכות סוכה:

"המהדר שלא לטעום מאומה אפילו לא שתיית מים מחוץ לסוכה, הרי זה משובח."

(סימן קט, ו)

ענו על סעיפים א, ב לפי הלכה זו.

א. אדם שאינו שותה מים מחוץ לסוכה, נוהג בדרך _____ מועדפת / תקינה / פסולה

ב. הקיפו את המילים בהלכה **שבמסגרת**, שלפיהן קבעתם את התשובה בסעיף א.

3. סמנו ✓ ליד **שלושה הפטורים** ממצוות ישיבה בסוכה.

(1) _____ אישה

(2) _____ ילד בן 11

(3) _____ אדם שמצטער לשבת בסוכה

(4) _____ שומר בכניסה לבניין

(5) _____ אדם שיצא לנסיעה

4. לפניכם הלכה מהלכות חנוכה, שבה מקרה, דין וטעם:
"ואדם שכבר הדליק ובירך יכול לחזור ולברך ולהוציא אישה [...] כיוון שהיא חייבת."
(סימן קיג, כא)
הקיפו את מילות ה**מקרה** שבהלכה זו.

5. לפניכם משפטים העוסקים בהדלקת נרות חנוכה בבית הכנסת.
סמנו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט לפי ההלכה.

א.	מדליקים נרות חנוכה בבית הכנסת כדי להרבות בפרסום הנס.	נכון / לא נכון
ב.	מדליקים נרות חנוכה בקיר הדרומי בבית הכנסת זכר למנורת המקדש.	נכון / לא נכון
ג.	שליח ציבור המדליק נרות חנוכה בבית הכנסת, פטור מהדלקה בביתו.	נכון / לא נכון
-

6. לפניכם הלכה מהלכות שבת, שבה דין וטעם:
"אסור לתת מתנה לחברו שדומה הדבר למקח וממכר [...]" (סימן עה, פו)
הקיפו את מילות ה**טעם** שבהלכה זו.

7. לפי הלכות שבת, מה מוקצה ואסור בטלטול?

1 תפוח אדמה מבושל

2 שניצל אפוי וחם

3 קמח

4 לחם

8. לפי הלכות שבת, מה נחשב "מוקצה מחמת **בסיס** לדבר האסור"?

1 כיסא שמונח עליו סכין.

2 כיסא שמונח עליו כסף.

3 מחשב שמונח עליו ספר.

4 מחשב שמונח עליו עט.

9. באיזו אמירה אדם מקבל שבת, ואחריה אסור לו לעשות מלאכה?

1 באמירת "בואי כלה שבת מלכתא" שבסיום "לכה דודי"

2 באמירת "עלינו לשבח" שבסיום תפילת ערבית של ליל שבת

3 באמירת "ויכולו" בתפילת ערבית

4 באמירת "מקדש השבת" בקידוש

10. לפניכם שלוש פעולות האסורות בשבת.
לאיזה איסור מאיסורי השבת שייכת כל פעולה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

- א. לחתוך עוגה שעליה אותיות מסוכריות. כותב / תופר / מוחק
- ב. לצייר ציור. כותב / תופר / מוחק
- ג. להדביק שני דפים של נייר. כותב / תופר / מוחק

11. בהלכות שבת כתוב:

"אבל צירוף קטעי תמונות להכנת תמונה שלמה מותר [...] אם אינן מחוברות היטב."
(סימן עה, עט)

לפי הלכה זו, באיזה תנאי מותר להרכיב פאזל של תמונה בשבת?

12. בהלכות שבת כתוב:

"מצוות עשה **מן התורה** לקדש את השבת בדברים בכניסתו וביציאתו [...] "(סימן עד, ח)
לאיזה מושג יש אותה משמעות כמו למושג **מן התורה**?

- 1 מדרבנן
- 2 מדאורייתא
- 3 מדברי סופרים
- 4 מדברי נביאים

13. מה פירוש המושג **בדיעבד**?

- 1 אם כבר עשה
- 2 לכתחילה
- 3 לפי המנהג
- 4 מומלץ לעשות

14. לפניכם הלכה שבה מקרה, דין וטעם:

'אם אמר "מוריד הגשם" בימות החמה מחזירים אותו מפני שהוא סימן קללה [...]

(סימן יז, ד)

הקיפו את מילות ה**דין** שבהלכה זו.

15. אדם **לא אמר** "ותן טל ומטר" בחורף ונזכר בכך רק לאחר שסיים את תפילת שמונה עשרה.

כיצד עליו לנהוג?

- 1 עליו להמשיך בתפילתו כרגיל.
- 2 עליו לומר "ותן טל ומטר" לאחר שאמר "עושה שלום במרומיו".
- 3 עליו לומר "ותן טל ומטר" לאחר שאמר "עלינו לשבח".
- 4 עליו לחזור לתחילת התפילה.

16. בהלכות צדקה כתוב:

"והרוצה לקיים מצוות צדקה כתקנה נותן לקופה של צדקה [...]" (סימן קכח, ב)

לפי הלכה זו, מדוע נתינת צדקה לקופה היא דרך טובה לקיים את המצווה?

17. לפי ההלכה, מדוע עדיף לתת לעני הלוואה מלתת לו צדקה?

חלק ב גמרא

שימו לב!

חלק ב עוסק בגמרא וחלק ג במשנה.
עליכם לענות על השאלות רק בחלק אחד
לפי הנחיית המורה.

18. הדין ברשימת המציאות במשנה הוא **הרי אלו שלו**.

סמנו ✓ ליד **שלושת** הנימוקים לדין זה.

(1) _____ אין באבדה סימן.

(2) _____ המאבד מתייאש.

(3) _____ האבדה התפזרה.

(4) _____ האבדה כבדה מדי.

(5) _____ האבדה היא הפקר.

19. במשנה מובאות שתי דוגמאות למציאות שעליהן צריך להכריז, לפי רבי יהודה.

סמנו ✓ ליד **שתי** הדוגמאות האלו.

(1) _____ חצי קב בשתי אמות

(2) _____ קביים בשמונה אמות

(3) _____ כיכר ובתוכו מעות

(4) _____ עיגול ובתוכו חרס

(5) _____ לשונות של ארגמן

20. הקיפו **חשיבי** או **לא חשיבי** ליד כל סעיף.

חשיבי / לא חשיבי

חשיבי / לא חשיבי

חשיבי / לא חשיבי

א. קב תמרים בארבע אמות

ב. קב רימונים בארבע אמות

ג. קב שומשמין בארבע אמות

21. לפניכם ציטוט מן הגמרא:

"תא שמע דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק מנין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת דכתיב וכן תעשה לחמורו וכן תעשה לשמלתו [...]"

א. הקיפו את **שלוש** המילים הראשונות בפסוק שבציטוט.

ב. הסבירו לפי מה קבעתם שאלו הן המילים הראשונות בפסוק.

22. על עצים שנסחפו בנהר נאמר:

"[...] הכא במאי עסקינן ביכולין להציל על ידי הדחק מרדפין לא אייאוש אין מרדפין אייאושי מיאש."

איזה משפט **נכון** בנוגע להחזרת עצים שנסחפו?

1 יש להחזיר עצים שנסחפו רק אם הם נסחפו פחות מארבע אמות.

2 יש להחזיר עצים שנסחפו רק אם הבעלים רודף אחריהם.

3 יש להחזיר עצים שנסחפו אם אפשר להתאמץ ולהצילם.

4 אין צורך להחזיר עצים שנסחפו כי הבעלים מתייאש.

23. להלכה נפסק כאבבי שייאוש שלא מדעת לא הוי ייאוש.

אם כן, מדוע **מותר** לאכול תמרים שנשרו מן העץ אפילו לפני שהבעלים יודע שנפלו?

1 כי יש נְשָׁרָצִים ורמשים האוכלים את התמרים שנפלו.

2 כי תמרים אינם יקרים, לכן הבעלים מתייאש מראש.

3 כי תמרים נְמָאָסִים עם נפילתם ואי־אפשר לזהות אותם.

4 כי הבעלים בודק את העץ בכל כמה שעות, לכן יודע סמוך לנפילתם.

24. לפניכם ביטויים בארמית, שהיא לשון הגמרא.

כתבו ליד כל ביטוי את הפירוש שלו בעברית.

- א. תא שמע _____
- ב. אי הכי _____
- ג. הכא במאי עסקינן _____

25. בטבלה שלפניכם שמות של חכמים.

סמנו ✓ ליד כל שם אם הוא **תנא**, **אמורא ארץ ישראלי** או **אמורא בבלי**.

אמורא בבלי	אמורא ארץ ישראלי	תנא		
			אביי	א.
			רבי מאיר	ב.
			רבי יוחנן	ג.

עברו לעמוד הבא.

עיינו בדף הגמרא שבעמוד 18, וענו על שאלות 26-32.

26. א. השלימו: דף הגמרא שבעמוד 18 הוא דף כא, עמוד _____.

ב. לפי מה קבעתם איזה עמוד זה?

27. בגמרא כתוב:

"[...] בזוטו של ים ובשלוליתו של נהר אף על גב דאית ביה סימן רחמנא שרייה [...]"

הקיפו את מילת הדין שבציטוט זה.

28. בגמרא נאמר שהמאבד אבדה בזוטו של ים ובשלוליתו של נהר מתייאש, לכן אין צורך

להכריז עליה אפילו יש בה סימן.

א. מדוע המאבד מתייאש?

1 כי הסימן יימחק במים.

2 כי ייאוש שלא מדעת הוא ייאוש.

3 כי אינו יודע לאן תיסחף האבדה.

4 כי ייאוש שלא מדעת לא הוא ייאוש.

ב. העתיקו מדף הגמרא שבעמוד 18 את **שלוש** המילים המציינות שהסבר להלכה זו

יובא בהמשך.

שימו לב: המילים כתובות בגמרא ולא בפירושי רש"י.

29. על מה נאמר בגמרא:
"אגב דחשיבי משמושי ממשמש בהו [...]?"

- 1 על תאנים
- 2 על כיכרות
- 3 על עיגולי דבֿלה
- 4 על לשונות של ארגמן

30. בגמרא כתוב:
"המוצא מעות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובכל מקום שהרבים מצויין שם
הרי אלו שלו [...]"
מדוע המעות שלו?

- 1 מפני שהאבדה היא מדעת.
- 2 מפני שהבעלים מתייאש.
- 3 מפני שיש שם אנשים רבים.
- 4 מפני שכספים אלו מיועדים לצדקה.

31. בגמרא כתוב:
"ואמר רבי יוחנן: סבי דאזלי אתיגרא. ריש לקיש אמר: לקוטי בתר לקוטי [...]"
מה רבי יוחנן וריש לקיש מסבירים?

- 1 את פירוש המילה "נמושות".
- 2 את הדין שלכל אדם מותר ללקוט.
- 3 את הסיבה להלכה כרבא שייאוש שלא מדעת הוי ייאוש.
- 4 את הסיבה להלכה כאבבי שייאוש שלא מדעת לא הוי ייאוש.

32. בגמרא כתוב:

"[...] אמר רב פפא: תאנה עם נפילתה נמאסת."

מה רב פפא מסביר?

- 1 את הסיבה שתאנה נושרת מן העץ.
- 2 את הסיבה שתאנה שנשרה מן העץ פטורה ממעשר.
- 3 את הסיבה שלא בריא לאכול תאנה שנשרה מן העץ ונשארה על האדמה.
- 4 את הסיבה שמותר לקחת תאנה שנשרה מן העץ לפני שהבעלים מתייאש.

חלק ג משנה

שימו לב!

חלק ב עוסק בגמרא וחלק ג במשנה.
עליכם לענות על השאלות רק בחלק אחד
לפי הנחיית המורה.

33. במסכת פסחים א, ב כתוב:

"אין חוששין שמא גררה חולדה מבית לבית וממקום למקום, דאם כן, מחצר לחצר ומעיר לעיר, אין לדבר סוף."

מה גררה החולדה לפי משנה זו?

1 לכלוך

2 מצה

3 פרי

4 חמץ

34. במסכת פסחים י, ג כתוב:

"הביאו לפניו מצה וחזרת וחרוסת ושני תבשילין, אף על פי שאין חרוסת מצווה."

מה אפשר ללמוד לפי משנה זו?

1 שאין מצווה להביא מצה וחזרת לשולחן.

2 שאין להביא חרוסת לשולחן כי אין זו מצווה.

3 שאף שאין זו מצווה, נוהגים להביא חרוסת לשולחן.

4 שמצווה להביא חרוסת לשולחן, אבל אין מצווה לטבול בחרוסת.

35. במסכת פסחים י, ד כתוב:
"ואם אין דעת בבן, אביו מלמדו [...]"
מה האב מלמד את בנו?

- 1 אמירת "הלל" שלם
- 2 קושיות "מה נשתנה"
- 3 ברכת "על אכילת מצה"
- 4 שתיית ארבע כוסות בהסָבָה

36. במסכת פסחים י, ד כתוב:
"שבכל הלילות אנו מטבילין פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים."
סמנו ✓ ליד שתי הטבילות שבהן עוסקת משנה זו.

- _____ (1) טבילת מצה במלח
- _____ (2) טבילת מרור בחרוסת
- _____ (3) טבילת כרפס בחומץ או במי מלח
- _____ (4) טבילת אפיקומן בחרוסת בסיום הסעודה
- _____ (5) טבילת אצבע בין כאשר אומרים את עשר המכות

37. במסכת פסחים י, ה כתוב:

"רבן גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלושה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו [...]"
א. כתבו בלשונכם את המקרה שרבן גמליאל מדבר עליו.

ב. כתבו בלשונכם את הדין שרבן גמליאל מדבר עליו.

38. במסכת פסחים י, ז כתוב:

"בין הכוסות הללו אם רוצה לשתות ישתה בין שלישי לרביעי לא ישתה."
הקיפו את כל מילות הדין שבמשנה זו.

39. במסכת פסחים י, ז כתוב:

"רביעי, גומר עליו את ההלל, ואומר עליו ברכת השיר."
למה מתכוונים במילה עליו? _____

40. במסכת בבא קמא ג, א כתוב:

"נשברה כדו ברשות הרבים, והוחלק אחד במים, או שלקה בחרסיה, חייב."
מה פירוש צירוף המילים לקה בחרסיה?

1 לקח את שברי הכד.

2 נפצע משברי הכד.

3 שבר את הכד לחתיכות קטנות.

4 החליק על המים ושבר כד נוסף.

41. במסכת בבא קמא ג, ג כתוב:

"רבן שמעון בן גמליאל אומר: כל המקלקלין ברשות הרבים והזיקו, חייבין לשלם [...]"

מה אפשר ללמוד לפי משנה זו?

- 1 שאדם ששבר חפץ השייך לרבים, חייב לשלם עבור החפץ.
- 2 שאדם המוציא זבלים ברשות הרבים, חייב לשלם את הנזק.
- 3 שאדם חייב לפצות את חברו רק אם קלקל לו משהו ברשות הרבים.
- 4 שאדם שיצר מכשול ברשות הרבים ומישהו ניזוק בגללו, חייב לשלם.

42. במסכת בבא קמא ג, ד כתוב:

"שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה ונתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון הראשון חייב בנזקי שני."

הקיפו את המילה האחרונה במקרה.

43. במסכת בבא קמא ח, א כתוב שהחובל בחברו חייב בחמישה דברים, ואחד מהם הוא נזק.

לפי המשנה, כיצד מעריכים כמה על החובל לשלם בגלל הנזק?

- 1 בודקים כמה ירד ערך החבר אילו היו מוכרים אותו כעבד בשוק.
- 2 בודקים כמה כסף החבר מפסיד כי אינו יכול לעבוד.
- 3 בודקים כמה צער נגרם לחבר בעקבות החבלה.
- 4 בודקים כמה עלה הטיפול הרפואי.

44. במסכת בבא קמא ח, א כתוב:
"נפל מן הגג, והזיק ובייש, חייב על הנזק ופטור על הבושת."
מדוע אדם פטור מלשלם בושת במקרה זה?

- 1 כי הוא כבר חייב על הנזק.
2 כי הכול לפי המבייש והמתבייש.
3 כי אין בושה אם נפל מישהו על אדם מן הגג.
4 כי חייבים על הבושת רק אם מתכוונים לבייש.

45. במסכת בבא קמא ח, ו כתוב:
"אמר רבי עקיבא: אפילו עניים שבישראל, **רואין אותם כאילו** הם בני חורין שירדו
מנכסיהם [...]"
למה מתכוון רבי עקיבא בצירוף המילים **רואין אותם כאילו**?

46. במסגרת שלפניכם משנה ממסכת בבא קמא ח, ו:

"החובל בעצמו אף על פי שאינו רשאי פטור."

ענו על סעיפים א, ב לפי משנה זו.

א. האם מותר לאדם לחבול בעצמו? כן / לא

ב. הקיפו את המילים במשנה **שבמסגרת**, שלפיהן קבעתם את התשובה בסעיף א.

47. לפניכם משפטים העוסקים בדמותו של רבי עקיבא.

סמנו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט.

- א. רבי עקיבא הוא אמורא. נכון / לא נכון
ב. רבי אליעזר היה רבו של רבי עקיבא. נכון / לא נכון
ג. רבי עקיבא עסק בהלכה וגם באגדה. נכון / לא נכון

48. לפניכם משפטים העוסקים בדמותו של רבי יהודה.

סמנו **נכון** או **לא נכון** ליד כל משפט.

- א. רבי יהודה היה תלמידו של רבי עקיבא. נכון / לא נכון
ב. כשרבי יהודה מוזכר במשנה ללא שם אביו, הכוונה היא לרבי יהודה בן בתירא. נכון / לא נכון
ג. בכל המחלוקות בין רבי יהודה ובין רבי שמעון הלכה כרבי יהודה. נכון / לא נכון

49. בטבלה שלפניכם מילים הכתובות בלשון חכמים.

כתבו **בלשונכם** את הפירוש של כל מילה.

המילה בלשון חכמים	הפירוש בלשונכם
א. ממון	
ב. חבורה	
ג. לפיכך	

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

135-TOSH-017-6-SOF-pnimi-net

135

135-06-06-01-01-016-017-01

מבחן פנימי 135 בתושבע"פ לכיתה ו